

Heel even maar

Heel even maar staan we stil bij een feestelijke gebeurtenis: op 27 juni jl. ontving Wim de Veen uit handen van Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard de onderscheiding "de Zilveren Anjer". Deze hoge onderscheiding wordt sinds 1950 telkenjare aan maximaal vijf personen toegekend. De reden waarom de Zilveren Anjer aan Wim de Veen werd toegekend is door het Bestuur van het Prins Bernhard Fonds als volgt geformuleerd: "Door onvermoeibare zelfstudie en observatie heeft de oud-mijnwerker Willem de Veen zich tot een groot kenner van fauna en flora van Limburg ontwikkeld. Dat uitte zich in onderzoek en wetenschappelijke verslaggeving, in natuureducatie van een breed publiek en in waakzame natuurbescherming. Ten aanzien van verschillende plantenfamilies mag hij een specialist worden genoemd, maar van zeker niet minder belang is zijn animerende werk voor het natuurbehoud".

In dit dubbelnummer van het Natuurhistorisch Maandblad staan we heel even stil bij de eer die een van de bekendste leden van ons Genootschap ten deel viel. Een groot aantal auteurs, leden van ons Genootschap en vrienden van Wim de Veen, zijn bereid gevonden voor deze aflevering een bijdrage te schrijven waardoor het voor U liggende Maandblad het karakter van een feestbundel kon krijgen; een bundel die we opdragen aan Wim de Veen.

Allereerst zijn er enkele artikelen die de schijnwerpers richten op het gebied van natuurstudie én natuurbescherming. Ruud Foppen en Ran Schols gaan in op de ornithologische waarde van de Muldersplas te Thull. Voerde Wim de Veen hier jaren geleden al (tevergeefs) actie om dit terrein te redden, momenteel wordt de plas wederom bedreigd. De Doort bij Echt kent Wim als geen ander. Jan Hermans beschrijft in een bijdrage de libellenfauna van dit ook entomologisch rijke gebied. Die entomologische waarde wordt ook beschreven in een artikel van Piet Poot die herinnert aan de vele tochten die hij er met Wim heeft gemaakt. In dit artikel wordt een greep gedaan uit de vele leuke en bijzondere waarnemingen die in de Doort zijn gedaan: enkele keversoorten werden hier voor het eerst in Nederland aangetroffen. Jan Hermans en Harry van Buggenum beschrijven uitgebreid het Marissen en omgeving, dat een in velerlei opzicht waardevol gebied blijkt te zijn. Zij besluiten hun bijdrage met enkele aanbevelingen voor het beheer van dit terrein. Willem Vergoossen beschrijft de totstandkoming van het zogenoemde bunkerreservaat in Echt, de woonplaats van de nieuwe Zilveren Anjerdrager. Hoe waardevol dit bescheiden reservaat is, blijkt onder andere uit de bijdrage van Mathieu Vossen, die de vondst van een in de bunker aangetroffen voor Nederland nieuwe soort spin beschrijft. Aan het artikel over de Peschbeemden heeft ook Wim de Veen meegewerkt. Samen met Jan Hermans, Henk Hillegers en Paul Spreuwenberg beschrijft hij een tot nu toe vrij onbekend terrein dat bijzonder rijk blijkt te zijn aan soorten uit het geslacht Zegge, een geslacht waarin Wim zich in de loop van de tijd heeft gespecialiseerd.

Ook zijn in deze feestbundel enkele artikelen opgenomen die ingaan op een bepaalde soort. Dré Broen en Willem Vergoossen beschrijven de resultaten van zes jaar onderzoek aan een populatie Boomkijkers in Midden-Limburg. De effecten van de getroffen beheersmaatregelen worden besproken en suggesties voor nieuwe maatregelen worden gedaan. Aan planten zijn uiteraard meer bijdragen gewijd in deze feestbundel. Jan Pinckaers beschrijft de lotgevallen van Brave hendrik in Limburg, een soort die behalve in de tuin van Wim de Veen nog op slechts enkele plaatsen voorkomt. In Limburg echt beperkt tot de tuin van Wim is de Stippelzegge waarover de studie van Eddy Weeda gaat. Raymond van der Ham gaat in op de Tere wikke, die de laatste tijd meer malen in Midden-Limburg is aangetroffen. Henk Hillegers bespreekt in deze feestbundel nogmaals het voorkomen in Zuid-Limburg van de Gele kornoelje, een soort waarover in de jaren zeventig meermalen in ons tijdschrift is gepubliceerd. Hilde Gorissen en Victor Westhoff beschrijven het voorkomen en de oecologie van de Grote bosaardbei in Nederland.

Al deze artikelen gaan in op de grote hobby van Wim de Veen. Voor hem géén hobby maar noodzaak is een actieve opstelling in de natuurbescherming. Talloos zijn de brieven die Wim geschreven heeft, de vergaderingen die hij belegd heeft en de acties die hij gevoerd heeft. Een journalist beschreef Wim eens als "een actiegroep alleen"! Het is voor ons allemaal een hart onder de riem dat zijn rol in de natuurbescherming mede geleid heeft tot de onderscheiding met de Zilveren Anjer.

Zoals gezegd staan we er in deze feestbundel heel even bij stil. Heel even maar, want zoveel tijd is er niet. In de bijdrage van Henk Vijverberg wordt nog eens uiteengezet wat er in Limburg allemaal (niet!) gebeurt op het gebied van natuur- en milieubescherming door de overheid. Zijn betoog laat zien dat er niet veel tijd is om feest te vieren. Wij, het Genootschap en alle "groene verenigingen" met ons moeten snel doorgaan op de weg die Wim de Veen al zolang bewandelt: studie, actie en educatie. Veel tijd is er dus niet.... heel even maar.

Douwe Th. de Graaf.